

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ НУХОВИЋ И КУРТАНОВИЋ против СРБИЈЕ

(Представка број 57252/13)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

24. фебруар 2015. године

*Ова пресуда је правоснажна али може бити предмет редаторских
измена.*

У предмету Нуховић и Куртановић против Србије,
Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора
у саставу:
    Ján Šikuta, *председник*,
    Dragoljub Popović,
    Iulia Antoanella Motoc, *судије*,
и Maridalena Tsirlî, *заменик секретара Одељења*,
После већања на затвореној седници 3. фебруара 2015. године,
Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 57252/13) против Републике Србије коју су Суду поднела, према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) четири српска држављанина, господин Адем Нуховић, госпођа Ениса Куртановић, господин Рафет Нуховић и госпођа Селма Нуховић (у даљем тексту: „подносиоци представке“), 5. јуна 2013. године.
2. Подносиоце представке заступао је господин Е. Фетаховић, адвокат из Новог Пазара. Владу Србије (у даљем тексту: „Влада“) заступао је њен заступник, госпођа В. Родић.
3. Представка је 6. октобра 2013. године прослеђена Влади.
4. Влада је ставила примедбу на разматрање представке од стране Одбора. Пошто је размотрио примедбу Владе, Суд је одбацује.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

5. Подносиоци представке рођени су 1947. године, 1981. године, 1982. године, односно 1988. године и живе у Новом Пазару.
6. Покојна супруга и мајка подносилаца представке, госпођа Фатима Нуховић била је запослена у предузећу „Рашка“ *Вискозна предионица ДОО* Нови Пазар (у даљем тексту: „дужник“), које је, у релевантном тренутку, било предузеће са претежним друштвеним капиталом.
7. Општински суд у Новом Пазару је 13. јула 2004. године наложио дужнику да госпођи Фатими Нуховић исплати одређени износ на име неисплаћених плата и доприноса за социјално осигурање, заједно са

трошковима парничног поступка. До 7. фебруара 2006. године ова пресуда је постала правоснажна и извршна.

8. На основу предлога госпође Нуховић у том смислу, Општински суд у Новом Пазару је 3. априла 2006. године наложио извршење пресуде од 13. јула 2004. године исплатом са банковног рачуна дужника и наложио му да госпођи Нуховић исплати и трошкове извршења. Ова пресуда постала је правоснажна на дан који није прецизиран.

9. Госпођа Фатима Нуховић преминула је 25. децембра 2011. године. Оставински поступак је покренут убрзо после тога пред Основним судом у Новом Пазару. Овај поступак је још у току.

10. Трговински суд у Краљеву је 25. октобра 2013. године отворио стечајни поступак у односу на дужника (Ст. 17/2013). Подносиоци представке су 5. јануара 2014. године поднели захтеве за исплату износа досуђеног пресудом од 13. јула 2004. године. Стечајни поступак је још у току.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО

А. Статус дужника

11. Домаће право о статусу друштвених/државних предузећа и стечајним поступцима изнето је у предметима *Марчић и други против Србије*, број 17556/05, став 29, 30. октобар 2007. године; *Р. Качанор и други против Србије*, бр. 2269/06 и други, ст. 68. - 76, 15. јануар 2008. године; *Адамовић против Србије*, број 41703/06, ст. 17. - 21, 2. октобар 2012. године; и *Соколов и други против Србије* (одлука), број 30859/10, став 20, 14. јануар 2014. године.

Б. Закон о наслеђивању из 1995. године (објављен у „Службеном гласнику Републике Србије, бр. 46/95 и 101/03)

12. Члан 9. овог закона прописује да удовац/удовица и директни потомци чине први наследни ред.

13. Члан 39. овог закона прописује да су удовац/удовица и директни потомци нужни наследници.

14. У складу са чланом 212. овог закона заоставштина прелази по сили закона на оставиочеве наследнике у тренутку његове смрти.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛАНА 6. СТАВ 1. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1

15. Подносиоци представке притуживали су се због неизвршења правоснажне судске пресуде донете у корист њихове преминуле супруге и мајке. Релевантне одредбе члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 гласе како следи:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама ..., има право на правичну ... расправу у разумном року ... пред ... судом, ...“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

A. Допуштеност

16. Влада је тврдила да представку треба прогласити недопуштеном због непостојања *locus standi* подносилаца представке. Пресуда о којој је реч донета је у корист покојне Фатиме Нуховић, а суд у оставинском поступку још није изричито признао подносиоце представке као њене наследнике. По њеном мишљењу, било је неопходно да се сачека исход оставинског поступка ради утврђивања постојања тестаментa, или да ли је постојао основ који искључује наследна права неких наследника, и да ли наследници прихватају наследство, те колико треба да наследи сваки наследник.

17. Подносиоци представке се са тим нису сложили.

18. Суд је раније прихватао да блиски рођаци покојних подносилаца представки могу имати представке са притужбама у вези са разним аспектима члана 6. Конвенције под условом да за то имају довољан интерес (види *Raimondo против Италије*, 22. фебруар 1994. године, серија А број 281-А; *Andreyeva против Русије* (одлука), број 76737/01, 16. октобар 2003. године; *Mihailov против Бугарске* (одлука), број 52367/99, 9. септембар 2004. године; *Стојковић против Бивше Југословенске Републике Македоније*, број 14818/02, став 26, 8.

носембар 2007. године; и *Grosz против Француске* (одлука), број 14717/06, 16. јун 2009. године). У случају када је подносилац представке близак сродник непосредне жртве и поднесе представку Суду након смрти непосредне жртве, Суд је такође прихватао статус тог подносиоца представке ако су испуњени следећи критеријуми: преносивост права, законити интерес и непосредно дејство на наследна права (види *Sanles Sanles против Шпаније* (одлука), број 48335/99, ЕЦХР 2000-XI; *Marie-Louise Loyen и Bruneel против Француске*, број 55929/00, ст. 28. - 29, 5. јул 2005. године; и *Ressegatti против Швајцарске*, број 17671/02, став 25, 13. јул 2006. године).

19. У конкретном предмету, Суд примећује да су подносиоци представке, удовац и деца, најближи сродници покојне Фатиме Нуховић. Они чине први наследни ред, као и нужне наследнике покојне Фатиме Нуховић. Суд даље примећује да се представка без сумње односи на преносива права, да подносиоци представке имају „дефинитиван материјалан интерес“ у поступку у питању (види уз одговарајуће измене, *Марчић и други*, цитирана у горњем тексту, став 39.) и да би наводна повреда члана 6. и члана 1. Протокола број 1 могла имати непосредан утицај на наследна права подносилаца представке.

20. С обзиром на све горе наведено, као и све релевантне домаће прописе (види ст. 15. – 17. у горњем тексту), Суд налази, да подносиоци представке имају основ за подношење представке. Када се то каже, ако Суд налази повреду Конвенције, сваки досуђени износ ставиће се у заоставштину преминулог, пошто је оставински поступак још у току.

21. Пошто представка није ни очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције, ни недопуштена по неком другом основу, она се мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

22. Суд примећује да домаћа пресуда која се разматра у овом предмету није извршена више од 10 година.

23. Суд примећује да је често утврђивао повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 Конвенције у предметима који постављају питања слична оним постављеним у предметном случају (види *Р. Качапор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 115. - 116. и став 120; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05 и друге, ст. 123. - 124. и ст. 133. - 134, 13. јануар 2009. године).

24. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу ни аргумент који би га могли убедити да усвоји другачији закључак у постојећим околностима. Према томе, дошло је до повреде члана 6. Конвенције и

члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију и у предмету који се разматра.

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

25. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној страни.“

А. Штета, трошкови

26. Подносиоци представке тражили су да се држави наложи да им из сопствених средстава исплати дуг према пресуди, заједно са трошковима извршног поступка, 4.800 евра на име нематеријалне штете и 1.467 евра за трошкове настале пред Судом.

27. Влада је оспорила ове захтеве.

28. С обзиром на повреде утврђене у овом предмету и сопствену судску праксу (видети, на пример, *Р. Качанор и друге*, ст. 123. - 126; и *Црнишанин и други*, цитирана у горњем тексту, став 139.), Суд сматра да Влада треба да исплати суме досуђене правоснажном домаћом пресудом од 13. јула 2004. године (видети став 7. у горњем тексту), као и утврђене трошкове извршног поступка (види став 8. у горњем тексту), умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу, у заоставштину покојне Фатиме Нуховић (видети став 20. у горњем тексту).

29. Штавише, Суд сматра да су подносиоци представке претрпели одређени нематеријални губитак због кршења Конвенције утврђених у овом предмету. Процењујући на основу правичности, како се то захтева чланом 41. Конвенције, Суд сматра да је оправдано и правично да се досуди 2.000 евра у заоставштину покојне Фатиме Нуховић за покриће нематеријалних трошкова, као и судских трошкова (видети *Стошић против Србије*, број 64931/10, ст. 66. и 67, 1. октобар 2013. године).

Б. Затезна камата

30. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује*
  - (а) да Тужена држава треба да исплати у заоставштину покојне Фатиме Нуховић, из сопствених средстава и у року од три месеца, износе досуђене правоснажном домаћом пресудом од 13. јула 2004. године, као и утврђене трошкове извршног поступка, умањене за све износе који су можда већ исплаћени по овом основу;
  - (б) да Тужена држава треба да исплати у заоставштину покојне Фатиме Нуховић, у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете, трошкова, заједно са порезом који се може платити на овај износ, који ће се претворити у валуту Тужене државе према курсу важећем на дан уплате;
  - (в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведене износе по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке уз додаток од три процентна поена;
4. *Одбија* преостали део захтева подносилаца представке за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 24. фебруара 2014. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Marialena Tsirli
Заменик секретара

Ján Šikuta
Председник